

נטילת ידים להסרת רוח רעה

שוע"ר מהדו"ק סי' ד

ד אמרו חכמים כל הישן בלילה ששים נשימות [כיוון] שנסתלקה ממנו נשמתו באה רוח הטומאה ושורה על גופו, ומיד שניעור משינתו נסתלקה רוח הטומאה מן כל גופו, חוץ מן ידיו שאין רוח הטומאה מסתלק מעליהם עד שישפוך מים על ידיו ג"פ על כל יד בפני עצמו, ולא ישפוך על יד אחת ג"פ רצופים אלא פ"א על ימין ופ"א על שמאל, וכן יעשה ג"פ.

ה וקודם שיטלם ע"ד שנתבאר לא יגע בידיו לפה ... לאזנים ... לעינים ... לחוטם.

ו וכן לא יגע בידיו קודם נטילה במקום הקזה וכן לא יגע לשום מאכל או משקה שלא יטמאם.

ז ואין צריך ליטול אלא האצבעות. ומיהו טוב שיטלם עד פרק הזרוע.

יב אם שכשך ידיו לתוך כלי של מים ג' פעמים בכלי אחד לא עלתה לו נטילה להעביר רוח רעה מעליהן שמיד ששכשך ידיו פעם ראשונה בתוך הכלי נטמאו כל המים שבכלי והוויין כמי שופכין. ואם שכשך ידיו ג' פעמים בג' מימות מחולפים או בנהר דקמאי קמאי אזלי להו והני אחריני נינהו יש להסתפק אם עלתה לו נטילה להעביר רוח רעה שעליהן. וטוב שיחזור ויטלם כדינם מפני שאפשר שאין רוח רעה מסתלקת מהידים אלא על ידי עירוי ג' פעמים מהכלי.

יד המשכים קודם עמוד השחר ונטל ידיו טוב שיחזור ויערה על ידיו ג' פעמים כדינם כשיאור היום, מפני שאפשר שלילה היא גורמת שישרה רוח רעה על הידים אפילו בלא שינה. ומכל מקום אפילו השכיב עצמו אחר כך לישן פעם ב' שינת קבע, דודאי שורה רוח רעה על ידיו וצריך לערות עליהן ג' פעמים כשיקום ממטתו, אעפ"כ לא יברך על נטילה זו.

טו אם ישן ביום שיעור ששים נשימות טוב שיערה על ידיו מים ג' פעמים, מפני שאפשר שהשינה [היא] גורמת שתשרה רוח רעה על הידים, אפילו ביום.

יח אלו דברים שהן צריכין נטילה במים דוקא ולא בכל מידי דמנקי אבל אין צריך לערות על ידיו ג' פעמים, אלו הן הקם מהמטה, והיוצא מבית הכסא ומבית המרחץ, והנוטל צפרניו, והחולץ מנעליו בידיו, והנוגע ברגליו, והנוגע בגופו בידו, והחופף ראשו, והנוגע בכינה, והמשמש מטתו ... וההולך בין הקברות ומי שנגע במת ... והוא הדין המלוין אותו.

שוע"ר מהדו"ב סי' א

א ומי שישן במלבושיו מאחר שיכול להיות שלא נגעו ידיו במקומות מטונפים שבגופו הרי סתם ידים אלו כשרות להזכיר השם בברכות ולדבר דברי תורה מדין התלמוד והפוסקים (כמו שיתבאר בסי' ד'), ואין צריך לומר ליגע במלבושיו קודם נטילת ידים אע"פ שרוח רעה שורה עליהן רק שלא ליגע באוכלין ומשקין בלבד כמו שיתבאר שם. אך בזוהר החמירו מאד שלא לברך ולא ללמוד, וכן שלא ליגע במלבושיו, וכן שלא לילך ד' אמות בעוד רוח הטומאה שורה על הידים קודם נטילת ידים שחרית.

שוע"ר מהדו"ב סי' ד

א תקנת חכמים ליטול ידיו במים בכל שחר לבד. ולא בשביל נקיון כפים לתפלה אלא מהטעם המפורש בזוהר (פי' וישב) ומוזכר ג"כ בגמ' כדי להעביר רוח הטומאה השורה על הידים מפני הסתלקות קדושת הנשמה בלילה מגוף האדם כשישן.

ב וגם בתלמוד הזהירו על רוח הטומאה זו ששורה על הידים ואמרו שאינה עוברת לגמרי עד שיטול ג' פעמים בסרוגין. וגם הזהירו מאד שלא ליגע ביד קודם נטילה לא לעין ולא לאזן ולא לחוטם ולא לפה ולא לפי הטבעת ולא למקום הקזת דם ולא לאמה ... שלא ליגע קודם נטילה בשום מאכל או משקה שלא לטמאם.

שוע"ר סי' מו

ב ברכות השחר נתקנו לברך כל אחת בשעה שנתחייב בה דהיינו כשיעור משנתו יאמר אלהי נשמה וכששומע קול התרנגול יברך הנותן לשכוי בינה וכששובש חלוקו והוא מושכב יברך מלביש ערומים ... וכשנוטל ידיו יברך על נטילת ידים.

שוע"ר סי' תריג

ב ויזהר שלא יטול אלא עד סוף קשרי אצבעותיו ... להעביר הרוח רעה מעל הידים.

פסקי הסדור (סדר הנטילה)

וגם ליטול כל פרק כף היד עד חברו לקנה הזרוע כי עד שם הטומאה מתפשטת על הידים.

אגרות קודש ח"ג אגרת תקו

ואם כן לכאורה גם בט"ב ויום הכיפורים צריך להיות עד קנה הזרוע ... בתשעה באב ויום הכיפורים לדברי הכל נוטל רק עד קשרי אצבעותיו, כן הורה גם כן כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א. וראיתי הטעם (איני זוכר עתה באיזה ספר) [הגה"ה לאחר זמן: שוב מצאתיו במקדש מלך לזהר ח"ב קעג, א] כי ביום הכיפורים אין כל כך שליטה לרוח הטומאה, ולכן כשיעור אינה שורה אלא עד קשרי אצבעותיו.